

“Gaudete et Exsultate” en 65 cites

Dll, 9/04/2018 per Catalunya Religió

(CR) Recollim un extracte de l'Exhortació Apostòlica *Gaudete et Exsultate* del papa **Francesc** per una lectura ràpida en 65 cites. Podeu llegir també [un resum](#) del text del papa sobre la santedat i [el text íntegre](#) del nou document que s'ha fet públic aquest dilluns.

Gaudete et Exsultate

Exhortació Apostòlica sobre la vocació a la santedat en el món actual

1. «Alegreu-vos i celebren-ho» (Mt 5,12), diu Jesús als qui són perseguits o humiliats per la seva causa. (...) **El Senyor ens vol sants i no espera que ens conformem amb una existència mediocre, aiguada, liquada.**

CAPÍTOL PRIMER. LA CRIDA A LA SANTEDAT

6. No pensem només en els ja beatificats o canonitzats. L'Esperit Sant vessa santedat per tot arreu (...) No existeix identitat plena sense pertinença a un poble. Per això **ningú se salva sol**, com a individu aïllat (...) Déu va voler entrar en una dinàmica popular, a la dinàmica d'un poble.

7. M'agrada veure la santedat en el poble de Déu pacient: als pares que crien amb tant d'amor els seus fills, en aquests homes i dones que treballen per portar el pa a la seva casa, en els malalts, en les religioses ancianes que segueixen somrient. en aquesta constància per seguir endavant dia rere dia, veig la santedat de l'Església militant. Aquesta és moltes vegades la santedat «de la porta del costat», [o], «**la classe mitjana de la santedat**».

10. El que voldria recordar amb aquesta Exhortació és sobretot la crida a la

santedat que el Senyor fa a cadascú de nosaltres, **aquesta crida que et dirigeix també a tu**: «Sigueu sants, perquè jo sóc sant»

12. Vull destacar que el «geni femení» també es manifesta en **estils femenins de santedat**, indispensables per reflectir la santedat de Déu en aquest món. Precisament, fins i tot en èpoques en les què les dones van ser més relegades, l'Esperit Sant va suscitar o santes la fascinació de les quals va provocar nous dinamismes espirituals i importants reformes en l'Església.

14. Per ser sants **no cal ser bisbes, sacerdots, religioses o religiosos**. Moltes vegades tenim la temptació de pensar que la santedat està reservada només als qui tenen la possibilitat de prendre distància de les ocupacions ordinàries, per dedicar molt de temps a la pregària. No és així. Tots estem cridats a ser Sants vivint amb amor i oferint el propi testimoni en les ocupacions de cada dia, allà i on cadascú es troba. Ets consagrada o consagrat? Sigues sant vivint amb alegria el teu lliurament. Estàs casat? Sigues sant estimant i va ocupant-se del teu marit o de la teva dona, com Crist ho va fer amb l'Església. Ets un treballador? Sigues sant complint amb honradesa i competència teu treball al servei dels germans. Ets pare, àvia o avi? Sigues sant ensenyant amb paciència als nens a seguir Jesús. Tens autoritat? Sigues sant lluitant pel bé comú i renunciant als teus interessos personals.

22. No convé entretenir-se en els detalls, perquè aquí també pot haver-hi errors i caigudes. No tot el que diu un sant és plenament fidel a l'Evangeli, no tot el que fa és autèntic o perfecte. El que cal contemplar és el conjunt de la seva vida, el seu camí sencer de santificació, aquesta figura que reflecteix una mica de Jesucrist.

23. Tu també necessites concebre la totalitat de la teva vida com una missió. Intenteu-ho escoltant a Déu en la pregària i reconeixent els signes que Ell et dona. Pregunta-li sempre a l'Esperit què espera Jesús de tu en cada moment de la teva existència i en cada opció que hakis de prendre, per discernir el lloc que això ocupa en la teva pròpia missió. I permet-li que forgi en tu aquest misteri personal que reflecteixi a Jesucrist en el món d'avui.

25. Com que no pots entendre el Crist sense el regne que Ell va venir a portar-nos, la teva pròpia missió és inseparable de la construcció d'aquest regne: «Busqueu sobretot el Regne de Déu i la seva justícia» (Mt 6,33).

26. **No és sa estimar el silenci i defugir la trobada amb l'altre**, desitjar el descans i rebutjar l'activitat, cercar la oració i menysprear el servei. (...) Som cridats a viure la contemplació també en mig de l'acció, i ens santifiquem en l'exercici responsable i generós de la pròpia missió.

29. Les constants novetats dels recursos tecnològics, l'atractiu dels viatges, les innombrables ofertes per al consum, de vegades no deixen espais buits on ressoni la veu de Déu. Tot s'omple de paraules, de gaudis epidèrmics i de sorolls amb una velocitat sempre més gran. Aquí **no hi regna l'alegria sinó la insatisfacció de qui no sap per a què viu**.

34. No tinguis por d'apuntar més alt, de deixar-te estimar i alliberar per Déu. No tinguis por de deixar-te guiar per l'Esperit Sant. **La santedat no et fa menys humà**, perquè és la trobada de la teva debilitat amb la força de la gràcia. En el fons, com deia Léon Bloy, en la vida «hi ha una sola tristesa, la de no ser sants».

CAPÍTOL SEGON. DOS SUBTILS ENEMICS DE LA SANTEDAT

37. Gràcies a Déu, al llarg de la història de l'Església va quedar molt clar que **el que mesura la perfecció de les persones és el seu grau de caritat**, no la quantitat de dades i coneixements que s'acumulin. Els «gnòstics» tenen una confusió en aquest punt, i jutgen als demés segons la capacitat que tinguin de comprendre la profunditat de determinades doctrines.

49. Els que responen a la mentalitat pelagiana o semipelagiana, encara que parlin de la gràcia de Déu amb discursos edulcorats «en el fons només confien en les seves pròpies forces i se senten superiors a altres per complir determinades normes o per ser indestructiblement fidels a cert estil catòlic».

50. La gràcia, precisament perquè suposa la nostra naturalesa, no ens fa superhomes de cop. Pretendre-ho seria confiar massa en nosaltres mateixos.

58. Moltes vegades, en contra de l'impuls de l'Esperit, la vida de l'Església es converteix en una peça de museu o en una possessió d'uns pocs. Això passa quan **alguns grups cristians donen excessiva importància al compliment de determinades normes pròpies**, costums o estils. (...) És potser una forma subtil de pelagianisme [i] afecta grups, moviments i comunitats, i és el que explica perquè tantes vegades comencen amb una intensa vida en l'Esperit, però després acaben fossilitzats... o corruptes.

60. És sa recordar freqüentment que hi ha una jerarquia de virtuts, que ens convida a buscar l'essencial. El primat el tenen les virtuts teològals, que tenen Déu com a objecte i motiu. I al centre hi ha la caritat.

61. En mig de l'espessa selva de preceptes i prescripcions, Jesús obre una bretxa que permet distingir dos rostres, el del Pare i el del germà. No ens lliura dues fórmules o dos preceptes més. Ens lliura dos rostres, o millor dit, un sol, el de Déu que es reflecteix en molts. Perquè **en cada germà, especialment en el més petit i fràgil, indefens i necessitat, està present la imatge mateixa de Déu.**

CAPÍTOL TERCER. A LA LLUM DEL MESTRE

63. Jesús va explicar amb tota senzillesa que és ser sants, i ho va fer quan ens va deixar les benaurances (cf. [Mt 5,3-12](#); Lc 6,20-23). Són com **el carnet d'identitat del cristià**. Així, si algú de nosaltres es planteja la pregunta: «Com es fa per arribar a ser un bon cristià?», la resposta és ben senzilla: cal fer, cadascú a la seva manera, el que diu Jesús al Sermó de les benaurances.

64. **La paraula «feliç» o «benaurat», passa a ser sinònim de «sant»**, perquè expressa que la persona que és fidel a Déu i viu la seva Paraula aconsegueix, en el lliurament d'un mateix, la veritable joia.

«Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel!»

68. Les riqueses no t'asseguren res. (...) per això Jesús anomena feliços els pobres d'esperit, que tenen el cor pobre, on pot entrar-hi el Senyor amb la seva constant novetat.

70. Lluc no parla d'una pobresa «d'esperit» sinó de ser «pobres» a seques (cf. Lc 6,20), i així ens convida també **una existència austera i despullada**. D'aquesta

manera, ens convoca a compartir la vida dels més necessitats, la vida que van portar els Apòtols, i en definitiva a configurar-nos amb Jesús, que «essent ric es va fer pobre» (2Co 8,9). Ser pobre en el cor, això és santedat.

«Feliços els humils: ells posseiran la terra»

74. La mansuetud és una altra expressió de la pobresa interior, de qui diposita la seva confiança només en Déu. (...) Reaccionar amb humil mansuetud, això és santedat.

«Feliços els qui ploren: Déu els consolarà»

76. **La persona que veu les coses realment com són, es deixa traspassar pel dolor i plora en el seu cor**, és capaç de tocar les profunditats de la vida i de ser autènticament feliç. (...) Saber plorar amb els altres, això és santedat.

«Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: Déu els saciarà!»

79. És cert que la paraula «justícia» pot ser sinònim de fidelitat a la voluntat de Déu en tota la nostra vida, però **si li donem un sentit molt general oblidem que es manifesta especialment en la justícia amb els desemparats (...)**. Cercar la justícia amb fam i set, això és santedat.

«Feliços els compassius: Déu se'n compadirà!»

80. La misericòrdia té dos aspectes: és donar, ajudar, servir als altres, i també perdonar, comprendre. **Mateu ho resumeix en una regla d'or: «Feu als altres tot allò que voleu que ells us facin»** (7,12).

82. **Tots nosaltres som un exèrcit de perdonats**. Tots nosaltres hem estat mirats amb compassió divina. Si ens acostem sincerament al Senyor i afinem l'oïda, possiblement escoltarem algunes vegades aquest retret: «¿No t'havies de compadir del teu company, com jo m'havia compadit de tu?» (Mt 18,33). Mirar i actuar amb misericòrdia, això és santedat.

«Feliços els nets de cor: ells veuran Déu!»

85. És cert que no hi ha amor sense obres d'amor, però aquesta benaurança ens recorda que el Senyor espera un lliurament al germà que brolli del cor, ja que «Si repartís tots els meus béns als pobres, fins i tot si em vengués a mi mateix per esclau i tingués així un motiu de glòria, però no estimés, de res no em serviria» (1 Co 13,3).

86. Mantenir el cor net de tot el que taca l'amor, això és santedat.

«Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus!»

87. El món de les enraonies, fetes per **gent que es dedica a criticar i a destruir, no construeix la pau**. Aquesta gent més aviat és enemiga de la pau i de cap manera benaurada.

88. Els pacífics són font de pau, construeixen pau i amistat social. A aquells que s'ocupen de sembrar pau arreu, Jesús els fa una bonica promesa: «Els seran anomenats fills de Déu» (Mt 5,9).

89. [La pau evangèlica] **tampoc pretén ignorar o dissimular els conflictes, sinó «acceptar patir el conflicte, resoldre'ls i transformar-lo** en el baula d'un nou procés». Es tracta de ser artesans de la pau, perquè construir la pau és un art que requereix serenitat, creativitat, sensibilitat i destresa. Sembrar pau al nostre voltant, això és santedat.

«Feliços els perseguits pel fet de ser justos: d'ells és el Regne del cel!»

91. No es pot esperar, per viure l'Evangeli, que tot al nostre voltant sigui favorable, perquè **moltes vegades les ambicions del poder i els interessos mundans juguen en contra nostra**.

93. Però parlem de les persecucions inevitables, no de les que puguem ocasionar-nos nosaltres mateixos amb una manera equivocada de tractar els altres. **Un sant no és algú estrany**, llunyà, que es torna insuportable per la seva vanitat, la seva negativitat i seus ressentiments.

94. Les persecucions no són una realitat del passat, perquè avui també les patim, sigui de manera cruenta, com tants **màrtirs contemporanis**, o d'una manera més subtil, a través de calúmnies i falsedats. Jesús diu que hi haurà felicitat quan «quan, per causa meva escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies» (Mt 5,11). Altres vegades es tracta de **burles que intenten desfigurar la nostra fe i fer-nos passar per éssers ridículs**. Acceptar cada dia el camí de l'Evangeli encara ens porti problemes, això és santedat.

El gran protocol

95. Al capítol 25 de l'evangeli de Mateu (vv. 31-46), Jesús torna a aturar-se en una d'aquestes benaurances, la que declara feliços els compassius. Si busquem aquesta santedat que agrada als ulls de Déu, en aquest text trobem precisament **un protocol sobre el qual serem jutjats**: «Perquè tenia fam, i em donàreu menjar; tenia set, i em donàreu beure; era foraster, i em vaucollir; 36 anava despullat, i em vaucollir; estava malalt, i em vaucollir; era a la presó, i vinguéreu a veure'm» (25,35-36).

97. Davant la contundència d'aquestes demandes de Jesús és el meu deure, com a Vicari seu, pregar als cristians que les acceptin i les rebin amb sincera obertura, «sine glossa», és a dir, sense comentari, sense elucubracions i excuses que els hi treguin força. El Senyor ens va deixar ben clar que **la santedat no es pot entendre ni viure al marge d'aquestes exigències**, perquè la misericòrdia és «el cor palpitant de l'Evangeli».

98. Quan trobo una persona dormint a la intempèrie, en una nit freda, puc sentir que aquest embalum és un imprevist que m'interromp, un delinqüent ociós, una nosa en el meu camí, una fiblada molesta per la meua consciència, un problema que han de resoldre els polítics, i potser fins unes deixalles que embruten l'espai públic. O puc reaccionar des de la fe i la caritat, i reconèixer en ell un ésser humà amb el meua mateixa dignitat, una criatura infinitament estimada pel Pare, una imatge de Déu, un germà redimit per Jesucrist. Això és ser cristians! O potser **es pot entendre la santedat al marge d'aquest reconeixement viu de la dignitat de tot ésser humà?**

100. Lamento que de vegades les ideologies ens portin a dos errors nocius. D'una banda, el dels cristians que separen aquestes exigències de l'Evangeli de la seva

relació personal amb el Senyor, de la unió interior amb Ell, de la gràcia. Així **es converteix al cristianisme en una mena d'ONG, traient-li aquesta mística lluminosa** que tan bé van viure i van manifestar sant Francesc d'Assís, sant Vicenç de Paül, santa Teresa de Calcuta i molts altres.

101. També és nociu **l'ideològic l'error dels qui viuen sospitant del compromís social dels altres**, considerant-lo cosa superficial, mundana, secularista, immanentista, comunista, populista. O el relativitzen com si hagués altres coses més importants o com si només interessés una determinada ètica o una raó que ells defensen. La defensa de l'innocent que no ha nascut, per exemple, ha de ser clara, ferma i apassionada, perquè allà està en joc la dignitat de la vida humana, sempre sagrada, i ho exigeix l'amor a cada persona més enllà del seu desenvolupament. Però **igualmente sagrada és la vida dels pobres que ja han nascut**, que es debaten en la misèria, l'abandó, la postergació, el tràfic de persones, l'eutanàsia encoberta en els malalts i ancians privats d'atenció, les noves formes d'esclavitud, i en tota forma de descart. **No podem plantejar-nos un ideal de santedat que ignori la injustícia d'aquest món**, on uns festegen, gasten alegrement i redueixen la seva vida a les novetats del consum, al mateix temps que altres només s'ho miren des de fora mentre la seva vida passa i s'acaba miserablement.

102. S'acostuma a escoltar que, davant del relativisme i els límits del món actual, seria un assumpte menor la situació dels immigrants, per exemple. **Alguns catòlics afirmen que és un tema secundari al costat dels temes «seriosos» de la bioètica**. Que digui una cosa així un polític preocupat pels seus èxits es pot comprendre; però no un cristià, qui només ha de tenir lloc per l'actitud de posar-se en les sabates d'aquest germà que arrisca la vida per donar un futur als seus fills.

107. Qui de veritat vulgui donar glòria a Déu amb la seva vida, qui realment anhelï santificar-se perquè la seva existència glorifiqui al Sant, **està cridat a obsessionar-se, desgastar i cansar-se intentant viure les obres de misericòrdia**.

108. El consumisme hedonista pot jugar-nos una mala passada (...) Serà difícil que ens ocupem i dediquem energies a donar un cop de mà als que estan malament si no cultivem una certa austeritat, si no lluitem contra aquesta febre que ens imposa la societat de consum per vendre'ns coses, i que acaba convertir-nos en pobres insatisfets que volen tenir-ho tot i provar-ho tot. També **el consum de informació superficial i les formes de comunicació ràpida i virtual** poden ser un factor de la niciesa que s'emporta tot el nostre temps i ens allunya de la carn sofrent dels germans. Enmig d'aquest vendaval actual, l'Evangelí torna a ressonar per oferir-nos una vida diferent, més sana i més feliç.

109. La força del testimoni dels sants està en viure les benaurances i el protocol del judici final. Són poques paraules, senzilles, però pràctiques i vàlides per a tots, perquè el cristianisme és principalment per ser practicat, i si és també objecte de reflexió, això només és vàlid quan ens ajuda a viure l'Evangelí en la vida quotidiana. Recomano vivament rellegir sovint aquests **grans textos bíblics**, recordar-los, pregar amb ells, intentar fer-los carn. **Ens faran bé, ens faran genuïnament feliços**.

CAPÍTOL QUART. ALGUNES NOTES DE LA SANTEDAT EN EL MÓN

ACTUAL

Resistència, paciència i mansuetud

112. Estar centrat, ferm al voltant de Déu que estima i que sosté. Des d'aquesta fermesa interior és possible resistir, suportar les contrarietats, els trasbalsos de la vida, i també les agressions dels altres, les seues infidelitats i defectes.

115. També **els cristians poden formar part de xarxes de violència verbal a través d'internet** i dels diversos fòrums o espais d'intercanvi digital. Fins i tot en mitjans catòlics es poden perdre els límits, es naturalitza la difamació i la calúnnia, i sembla quedar fora tota ètica i respecte per la fama de l'altre. (...) Crida l'atenció que de vegades, prenent defensar altres manaments, es passa per alt completament el vuitè: «No aixequis fals testimoni contra el teu proïsme», i es destrossa la imatge aliena sense pietat.

117. No ens fa bé mirar des de dalt, col·locar-nos en el lloc de jutges sense pietat, **considerar els altres com indignes i pretendre donar lliçons permanentment**. Aquesta és una subtil forma de violència.

118. La humilitat només pot arrelar en el cor a través de les humiliacions. Sense elles no hi ha humilitat ni santedat. Si tu no ets capaç de suportar i oferir algunes humiliacions no ets humil i no estàs en el camí de la santedat. La santedat que Déu regala a la seva Església ve a través de la humiliació del seu Fill, aquest és el camí.

120. No dic que la humiliació sigui una cosa agradable, perquè això seria masoquisme, sinó que es tracta d'un camí per imitar Jesús i créixer en la unió amb Ell. Això no s'entén naturalment i el món se'n burla de semblant proposta.

Alegria i sentit de l'humor

122. El que s'ha dit fins ara no implica un esperit abatut, trist, agre, melancòlic, o un baix perfil sense energia. **El sant és capaç de viure amb alegria i sentit de l'humor**. Sense perdre el realisme, il·lumina els altres amb un esperit positiu i esperançat.

Audàcia i fervor

129. Al mateix temps, la santedat és parresia: és audàcia, és empena evangelitzador que deixa una marca en aquest món. Perquè sigui possible, el mateix Jesús ve a trobar-nosi ens repeteix amb serenitat i fermesa: «No tingueu por»

135. **Déu sempre és novetat, que ens empeny a iniciar la marxa una i altra vegada i a desplaçar-nos per anar més enllà d'allò conegut, cap a les perifèries i les fronteres**. Ens porta allà on està la humanitat més ferida i on els éssers humans, sota de l'aparença de la superficialitat i el conformisme, continuen buscant la resposta a la pregunta pel sentit de la vida. Déu no té por! No té por! Ell va sempre més enllà dels nostres esquemes i no té por a les perifèries. Ell mateix es va fer perifèria.

138. **L'Església no necessita tants buròcrates i funcionaris, sinó missioners apassionats, devorats pel entusiasme de comunicar la veritable vida**. Els sants sorprenen, desinstal·len, perquè seves vides ens conviden a sortir de la

mediocritat tranquil·la i anestesiant.

En comunitat

140. És molt difícil lluitar contra la pròpia concupiscència i contra **les insídies i temptacions del dimoni i del món egoista** si estem aïllats. És tal el bombardeig que ens sedueix que, si estem massa sols, fàcilment perdem el sentit de la realitat, la claredat interior, i sucumbim.

141. **La santificació és un camí comunitari, de dos en dos.**

145. La comunitat que preserva els petits detalls de l'amor, on els membres es cuiden els uns als altres i constitueixen un espai obert i evangelitzador, és un lloc de la presència del Ressuscitat que la va santificant segons el projecte del Pare.

En pregària constant

147. **El sant és una persona amb esperit orant, que necessita comunicar-se amb Déu.** És algú que no suporta asfixiar-se a la immanència tancada d'aquest món, i enmig dels seus esforços i lliuraments sospira per Déu, surt d'ell mateix en la lloança i amplia els seus límits en la contemplació del Senyor. No crec en la santedat sense pregària, encara que no es tracti necessàriament de llargs moments o de sentiments intensos.

153. Tampoc la història desapareix. (...) **Si Déu ha volgut entrar en la història, la pregària està teixida de records.** No només del record de la Paraula revelada, sinó també de la pròpia vida, de la vida dels altres, del que el Senyor ha fet en la seva Església.

154. No traiem valor a la oració de petició (...) Alguns, per prejudicis espiritualistes, creuen que la pregària hauria de ser una pura contemplació de Déu, sense distraccions, com si els noms i les cares dels germans fossin una pertorbació a evitar. Ben al contrari, (...) **la intercessió expressa el compromís fratern amb els altres quan en ella som capaços d'incorporar-hi la vida,** les seves angoixes més pertorbadores i els seus millors somnis.

CAPÍTOL CINQUÈ. COMBAT, VIGILÀNCIA I DISCERNIMENT

158. **La vida cristiana és un combat permanent.** Es requereixen força i valentia per resistir les temptacions del diable i anunciar l'Evangelí. Aquesta lluita és molt bella, perquè ens permet celebrar cada vegada que el Senyor venç en la nostra vida.

160. **No acceptarem l'existència del diable si ens entossudim a mirar la vida només amb criteris empírics i sense sentit sobrenatural.** Precisament, la convicció que aquest poder maligne està entre nosaltres, és el que ens permet entendre perquè de vegades el mal té tanta força destructiva.

166. ¿Com saber si alguna cosa ve de l'Esperit Sant o si el seu origen està en l'espai i esperit del món o en l'espai i esperit del diable? La única manera és el discerniment, que no suposa només una bona capacitat de raonar o un sentit comú, és també un do que cal demanar.

167. La vida actual ofereix enormes possibilitats d'acció i de distracció, i el món les

presenta com si fossin totes vàlides i bones. Tots, però especialment els joves, estan exposats a un zàping constant. És possible navegar en dos o tres pantalles simultàniament i interactuar al mateix temps en diferents escenaris virtuals.

Sense la saviesa del discerniment podem convertir-nos fàcilment en titelles a remolc de les tendències del moment.

170. És veritat que **el discerniment espiritual no exclou les aportacions de savieses humanes**, existencials, psicològiques, sociològiques o morals. Però les transcendeix. Ni tan sols en té prou amb les sàvies normes de l'Església.

173. L'actitud d'escolta implica, per cert, **obediència a l'Evangeli com últim criteri, però també al Magisteri que el custodia** (...) No es tracta d'aplicar receptes o de repetir el passat, ja que les mateixes solucions no són vàlides en tota circumstància i el que era útil en un context pot no ser-ho en un altre. El discerniment dels esperits ens allibera de la rigidesa, que no té lloc davant el perenne avui del Ressuscitat. Únicament l'Esperit sap penetrar en els plecs més foscos de la realitat i tenir en compte tots els seus matisos, perquè emergeixi amb una altra llum la novetat l'Evangeli.